

PRAKTIILINE TÖÖVIHIK

Minu unistuste köök

HIIE HÄRM, KÖÖGIKUJUNDAJA

SISUKORD

1

I PEATÜKK

Töökolmnurk	5
Töötsoonid	6
Ergonoomika köögis	7

2

II PEATÜKK - MIS KUJUGA KÖÖK TEHA?

Sirge, galerii või L-kujuline	8
U-kuju, G-kuju või saarega	9

3

III PEATÜKK - MÕÕDUD

Alumiste kappide mõõdud	10
Sahtliboksid	11
Cargosüsteemid	12
Kõrgete kappide mõõdud	13
Seinakapid	14
Tööpind ja taust	15

4

IV KÖÖGITEHNIKA

Köögitehnika mõõdud	16
Valamukapp. Tootjad	17

5

V ISESEISEV TÖÖ

Praktilised ülesanded	18
-----------------------------	----

TERE! SAAME TUTTAVAKS

Mina olen Hiie Härm,

köögikujundaja ja Köögidisaini veebiakadeemia looja

Köökide kujundamine on olnud minu suurim kirk alates ajast, kui oma elu esimesse korterisse uue köögi disainisin.

Köögi kujundamine on kooslust matemaatikast ning kunstist, mõlemad olid kooliajal minu lemmik õppeained.

Kuna Eestis otseselt köögidisaini ei õpetata, siis baasteadmised omandasin ma Londoni Ülikoolis ning Ameerikast tellitud õpikutest. Praktiline tarkus tuli köögisalongis töötades.

Kuulun ka Rahvusvahelisse Köögidisainerite Liitu, mis asub Ameerikas. See pakub pidevalt õppimise võimalusi ja uusi teadmisi.

Aastal 2023. külastasin nende korraldatavat Rahvusvahelise Köögidisaini messi Ameerikas.

KÖÖGIDISAINI VEEBIAKADEEMIA

EGA KÖÖGIKUJUNDAMINE POLE RAKETITEADUS - IGAÜKS SAAB HAKKAMA

Täna olen ma Eesti esimese Köögidisaini veebiakadeemia looja, köögikujundajate koolitaja, meedias tsiteeritud köögidisaini ekspert ja jätkuvalt ka praktiseeriv köögikujundaja.

Inspireerin ja julgustan inimesi ise oma kööke kujundama.

Hiie Härm

KÖIK KURSUSED

INSPIRATSIOONIPÄEV JA PRAKTIINE KOOLITUS "MINU UNISTUSTE KÖÖK"...

Tule pane oma unistuste köögi plaan paika koos köögikujundaja Hiie Härm juhendamisel ning saa inspiratsiooni...

€349

KÖIK KURSUSED

WEBINAR "KÖÖGITEHNIKA ABC" 2024

Sellel 2024. aasta veebiseminaril käsitlet erinevaid köögitehnika tüüpe ja nende funktsioone ning selgitan, millised...

€37

KÖIK KURSUSED

WEBINAR "KUIDAS KUJUNDADA VÄIKEST KÖÖKI?"

Saad ülevaate põhimõtetest, mida arvestada väikese köögi kujundamisel. Kuidas köögmööbli paigutus mõjutab ko...

€35

KÖIK KURSUSED

MINU KÖÖK

Õppekeskkond inimestele, kes soovivad ISE OMA KÖÖKI planeerida ja kujundada. Vaata videosid, küsi minult nõu ning naudi oma...

€35 / kuu

KÖIK KURSUSED

TUUNI OMA VANAST KÖÖGIST UUS PÄRL

Vana köögi uuendamiseks saab kasutada paljusid erinevaid võtteid ja nippe. Oled sa müümas oma vana kodu või siis soetasid...

€37

KÖIK KURSUSED

LEIA OMA KÖÖGILE TÄIUSLIK PAIGUTUS JA TÖÖVOOG

Täiuslik köögipla on investeering tulevikku - kui see on õigesti paigutatud ja kujundatud vastavalt sinu vajadustele, ait...

€199

EELTÖÖD

Selleks, et Sa saaksid sellest töövihikust võtta maksimumi, on Sul vaja teha ära mõned eeltööd.

Mõõda oma köök

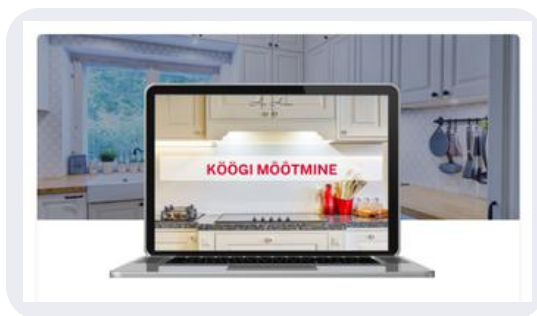
- põhiplaani koos veeäravoolukohaga ning kubu ventilatsiooni avaga
- seinavaated koos akende, uste ja muude avadega

Koosta nimekirjad

- Esimesse pane kirja kõik asjad, mis Sinu unistuste köögis peaksid olema. Näiteks: SBS-külmkapp, integreeritud kohvimasin, kodumasinatega garaaž, suur hoiukapp, salauks sahvrisse, pocket-door uksed, et köök peitu panna jms.
- Teine nimekiri olgu praktiline - asjad, mis kindlasti on Sinu köögis vajalikud. Näiteks: külmkapp, nõudepesumasin, pliit, ahi, valamu, prügisüsteem, palju sahtleid jne.

Kasuta seda **sooduskoodi eesti25**
et saada online-kursus
**"Step-by-step õpetus köögi
möötmiseks" 25% soodsamalt.**

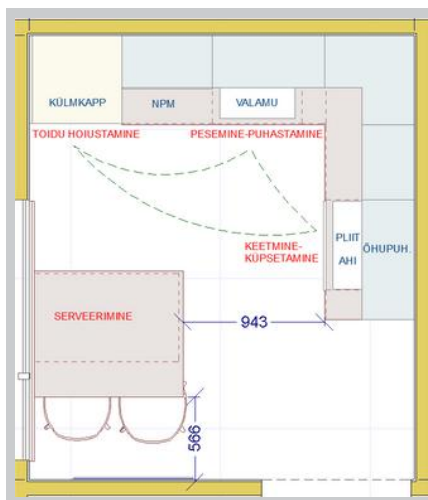
Link: <https://bit.ly/möötmine>

Sinu märkmed

I PEATÜKK - TÖÖKOLMNURK, TÖÖTSOONID JA ERGONOOMIKA

Kuidas planeerida töökolmnurka

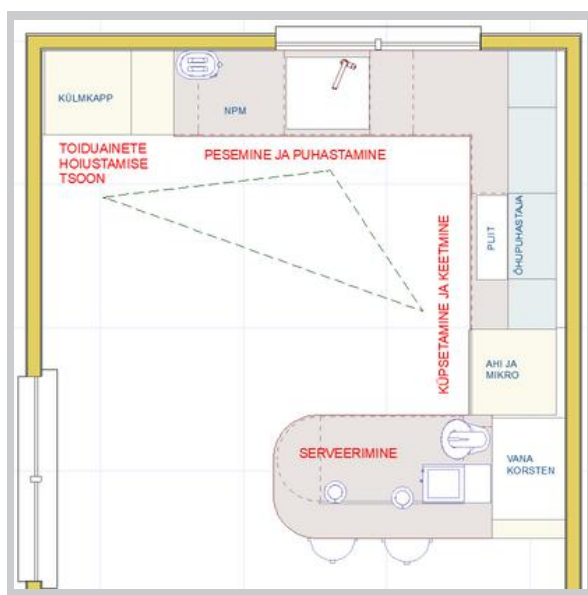
Reegel nr. 1

Mugava ja praktilise köögi esmane alustala on põhiplaan, tsoonid ja liikumisteedehk töö kolmnurk.

Töötsoonid on järgmised: toiduainete hoiustamine (**külmkapp**), nende pesemine ja puhastamine (**valamu**) ning keetmine ja küpsetamine (**pliit/ahi**).

Reegel nr. 2

Töövoog liigub suunas - külmkapp -> valamu -> pliit/ahi.

Reegel nr. 3

Külmkapi kõrval peab olema vaba tööpinda asjade panemiseks **min. 40 cm**.

Valamu kõrval peab olema vaba tööpinda ühelt pool **60 cm** ja teiselt pool **45 cm**.

Toiduainete ettevalmistuseks võiks olla valamu ja pliidi vahel **90 cm** pidevalt kulgevat tööpinda.

Pliidi kõrval peab olema vaba tööpinda ühelt pool **30 cm** ja teiselt pool **40 cm**.

Sinu märkmed

I PEATÜKK - TÖÖKOLMNURK, TÖÖTsoonID JA ERGONOOMIKA

Eraldiseisvad tőtsoonid

Kui köögis on mitmeid uksi ja aknaid ning **ühtlaselt kulgevat tőökolmnurka ei saa teha**, siis kasutatakse planeerimisel **tőotsoone**.

Tsoonideks on:

- valamuala ehk puhastamise ja pesemise tsoon,
- pliiduala ehk keetmise ja praadimise tsoon,
- külmkapp ehk toiduainete hoiustamise tsoon.

Iga ala kõrval on vaja vaba tőöpinda tegevuste tegemiseks.

Sinu märkmed

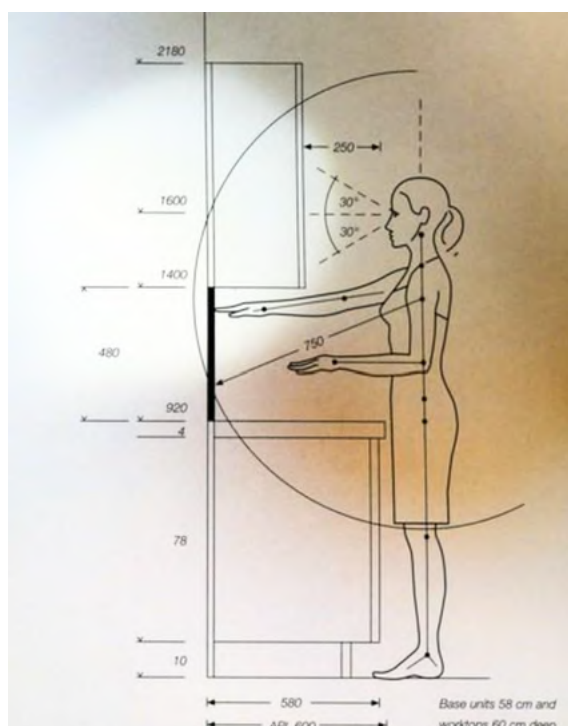
I PEATÜKK - TÖÖKOLMNURK, TÖÖTSOONID JA ERGONOOMIKA

Mis on ergonoomika köögis?

Hästi **läbimõeldud töökeskkond** ja asjade paigutus, et

- köögis toimetamine oleks mugav ja
- käepärane ning
- ei tekitaks kehale ebavajalikku koormust.

Ergonoomiline köök **arvestab inimese** spetsiifiliste ja individuaalsete **vajadustega**.

Kõrgused (kehahoid)

- Töötasapind
- Ulatumine
- Kumardumine

Liikumisruum (sammude arv)

- Töökolmnurk
- Köögisaar
- Mitmekesi köögis

Käeliskus

- Paremakäeline
- Vasakukäeline

Valgustus

- Töövalgus
- Eakad inimesed

“Ükski imeilus köök ei korva seda, kui toitu valmistades jääb selg haigeks.”

Sinu märkmed

II PEATÜKK - MIS KUJUGA KÖÖK TEHA?

Sirge, Galerii või L-kujuline?

Köögiplaanid on järgnevad:

- Sirge
- Galerii
- L-kujuline
- U-kujuline
- G-kujuline
- Saarega / poolsaarega

BOONUS!

Leiad selle QR-koodi tagant 19 erikujulist köögi näidisplaani.

Sirge köögi puhul tuleb arvestada, paigas oleks töökolmnurk ning piisavalt vaba tööpinda nende töötsoonide vahel.

Visuaalselt ilusad sirged köögid on need, kus mõlemas otsas on kõrge kapp (külmkapp, ahjutorn), mis raamistavad kogu köögimööblit.

Galerii-tüüpi köögid on vastamisi asetsevad 2 sirget osa. Tavaliselt on ühelt pool külmkapp ja valamu ning teisel pliit ja ahi.

Galerii-köögi puhul tuleks arvestada, et kui tegemist on väga kitsa ruumiga, siis mitte panna mõlemale poole ülemisi kappe, sest see teeb ruumi visuaalselt veel kitsamaks ja klaustrofoobiliseks.

L-kujulised köögid võivad olla kas väikese või suurema L-otsaga. Tavaliselt paigutatakse sinna kõrge külmkapp ja mõnel juhul ka ahjutorn/kõrge cargokapp.

Sellise köögi puhul tuleb arvestada, et nurgas olev tööpinnaruum ei jääks liiga väikeseks seoses tema kõrval asetseva kõrge kapi küljega.

Sinu märkmed

II PEATÜKK - MIS KUJUGA KÖÖK TEHA?

U- kujuga, G-kujuga või saarega?

U-kujulised köögid on kahe nurgaga. Nende planeerimisel tuleb hoolega jälgida nurgakappide mõõte ning ka visuaalset väljanägemist. Kõige mõistlikkum on mõlemasse nurka panna samasugused nurgakapid.

Harva on tehtud ka nii, et nurk/nurgad on jäetud kasutamata ehk et ei olegi nurgakappi pandud, vaid mõlemas osas algab köögimööbel kohe sahtlitega.

G-kujulised köögid on tegelikult lihtsalt U-kujuline, millel üks ots on veelkord sissepoole keeratud. Kui ruum võimaldab, siis seda kasutatakse sageli tööpinna ruumi suurendamiseks.

Sageli jääb just see osa ka baariletina ehk istumiskohtadena kasutusele.

Saarega köökide puhul tuleb arvestada, et jääks piisav vahe saare ja ülejäänud köögimööbli osas. Üldjuhul on selleks 900 - 1000 mm, aga kui köögis sageli toimetab koos 2 või rohkem inimest, siis võiks vaheks jätta 1200 mm.

Mõnikord on nii, et saar ei taha hästi mahtuda. Siis võiks kaaluda **poolsaare** paigutamist ehk et saar, mis on ühest otsast vastu seina.

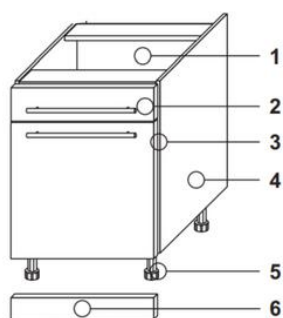
Poolsaar annab siiski juurde nii hoiuruumi sahtlite näol, kui tööpinna ruumi. Lisaks ka mõnusad istumiskohad ühes või mitmes saare servas.

Sinu märkmed

III PEATÜKK - TUNNE LEGO KLOTSE

Alumiste kappide mõõdud

Millest kapp koosneb?

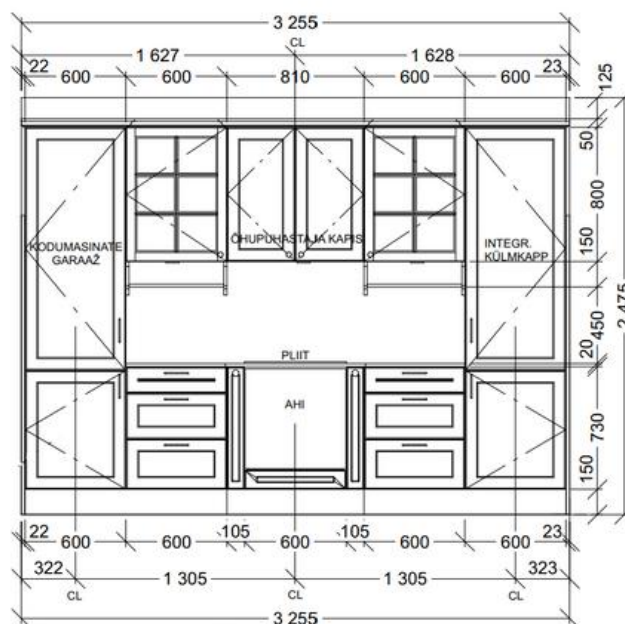
1. TAGASEIN
2. SAHTLIPANEEL
3. UKSEPANEEL
4. KORPUS
5. SOKLIJALAD
6. SOKLILIIST

Sügavus - kappide sügavus koos tööpinnaga on 600 mm. Kuna tööpind on tavaliselt 10 mm üle serva, teeb see kapi sügavuseks 590. Arvestama peab ka ukse/sahtlipaneeli paksusega, mistõttu jääb kapi sügavuse mõõduks 570 mm.

NB! Võid lihtsalt arvestada, et kööginööbli alumine osa on alati 600 mm sügav.

Baaskappide laiused:

- Integreeritav külmkapp - 600mm
- Nõudepesumasin - 600 või 450 mm
- Ahjukapp või ahjutorn - 600 mm
- Pliidi alla sobib kapp või sahtliboks alates 600 mm laiusest, aga võib ka laiem
- Valamu alla võiks arvestada 600 mm (aga saab ka 500 ning 450 mm - siis on valamute ja prügisüsteemide valik lihtsalt väga väike)

Sinu märkmed

III PEATÜKK - TUNNE LEGO KLOTSE

Sahtliboksid

Sahtlite laiused

Kõige väiksem mõistlikum laius on 300 mm.

Sahtlibokside laiusteks võiks arvestada: alates 300, 400, 450, 500, 600 (kõige populaarsem), 700 (kõige ebastandardsem), 800, 900, 1000, 1100 ja 1200 mm

NB! Alumisse fronti enam kappe ei soovitata, aga kui siiski, siis mõõdud on samad.

Sahtlibokside tüübid

- 2 sügavat sahtlit
- 2 sügavat + 1 madal sahtel
- 1 sügav + 3 madalat sahtlit

Harvemini kasutatavad

- 3 samasügavat sahtlit
- 4 samasügavat sahtlit

Lisainfo sahtlite kohta:

<https://www.hahle.ee/furnituur/sahtlid>

<https://www.blum.com/ee/et/products/boxsystems/overview> (eestikeelne)

Sinu märkmed

III PEATÜKK - TUNNE LEGO KLOTSE

Cargosüsteemid

Alumiste cargosüsteemide laiused

150 mm - 2 riiuliga maitseainecargo / 1 riiuliga käteräticargo

200 mm - 2 riiuliga maitseainecargo (mina soovitan Blum Space Twin)

300 mm - 2 riiuliga maitseainecargo

NB! Olemas on ka veel 400, 500 ja 600 laiuseid cargosid, kuid siis on parem juba sahtleid kasutada.

Kõrgete cargosüsteemide laiused:

150 mm / 200 mm / 300 mm / 400 mm / 500 mm / 600 mm

Kõige rohkem kasutatakse 300 ja 400 mm laiuseid Dispensa süsteeme.

Laiema hoiustamiskapi puhul soovitan kasutada Blum Space Tower varianti. Seda saab planeerida just nii laia kui vaja, kuid enimkasutatav on 600 mm laiune kapp.

Lisainfo:

<https://www.blum.com/ee/et/products/cabinet-applications/space-tower/overview> (eestikeelne)

Sinu märkmed

III PEATÜKK - TUNNE LEGO KLOTSE

Kõrgete kappide mõõdud

Kõrgete kappide laiused:

- Integreeritav külmikukapp - 600 mm
- Ahjutorn kapp - 600 mm
- Kõrge cargokapp - 300 või 400 mm
- Kõrge hoiukapp (Blum Space Tower) - 600 mm

Kõrgete kappide sügavus - 590 mm koos uksega

Kõrgete kappide kõrgused:

Kõrge kapi kõrgus on oluline selleks, et ülemiste kappide ja kõrgete kappide joon jookseks omavahel kokku.

Kuna üldjuhul tehakse see kapp vastavalt nii kõrge, kui vaja, siis võiks keskmiselt võtta kõrguseks alates 2200mm.

NB! Arvestada, et kui köögimööbel tuleb välismaalt (Poola, Soome, Saksamaa), siis nendes salongides kehtivad kindlaksmääratud standardsed tehasemõõdud.

Sinu märkmed

III PEATÜKK - TUNNE LEGO KLOTSE

Ülemiste kappide mõõdud

Laiused:

Alates 150 - 300 mm laiuste kappide asemel on mõistlik teha hoopis riiulid

Alates 300 - 600 mm laiused kapid tehakse 1 uksega

Alates 600 - 900 mm laiused kapid tehakse 2 uksega

Laiemaid kui 900 mm kappe ei ole mõistlik teha.

Mida laiem kapp, seda kergemini ja kiiremini hakkab kapipõhi kõveraks vajuma.

Kõrgused:

Alates 150-250 mm kõrgused - riiulid

Alates 250 mm kõrgused - uksega. Madalama kapi puhul on parem ülesavanev uks

Keskmiised seinakappide kõrgused on 700 - 800 - 900 mm.

NB! Ülesavanevate uste puhul (erinevad Aventose süsteemid) tuleb vaadata kapiustele lubatud kõrgusmõõte.

<https://www.blum.com/ee/et/products/liftsystems/aventos/overview>

Karniis:

Ülemiste kappide peale lisatakse klassikalise köögimööbli puhul iluliist ehk karniis. Selle kõrguseks võib arvestada 60 - 80 mm.

Sinu märkmed

III PEATÜKK - TÖÖPIND JA TAUST

Tavapärased kõrgused

Keskmine tööpinna kõrgus on 900 mm.
See sobib ka keskmise eestlase pikkusega.

NB! Kui tegemist on väga lühikese või väga pika inimesega, siis saab teha erisusena tööpinna ka madalama või kõrgema.

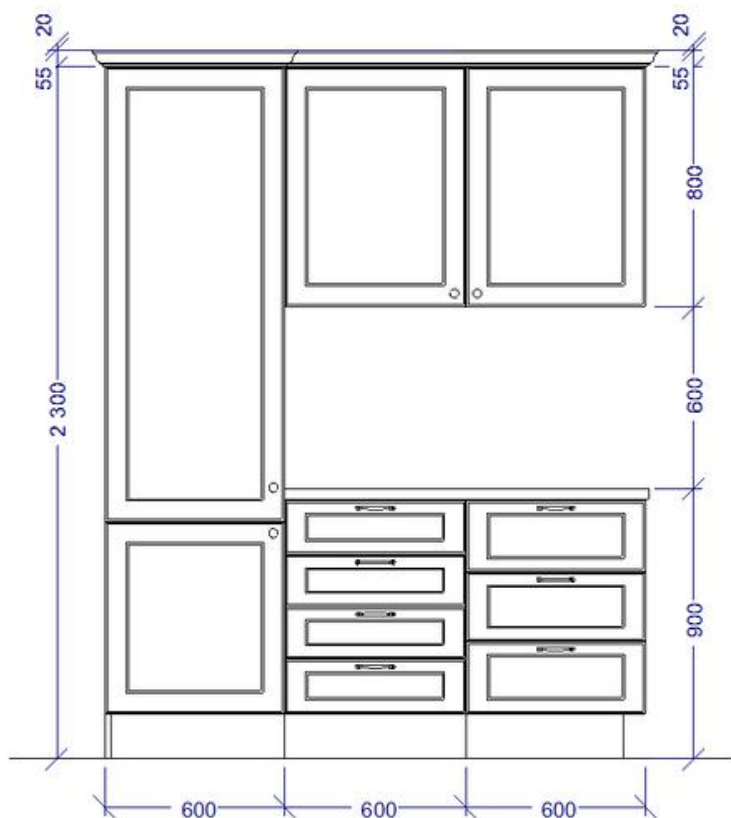
Tööpinna kõrguse arvutamise

valem - seisa püsti, kõverda küünarnukk 90 kraadi ja mõõda siis küünarnukist allapoole 10 - 15 cm. Sinna vahemikku jääbki Sinu ideaalne tööpinna kõrgus.

Keskmine tausta kõrgus on 600 mm.

Tausta kõrgus võib varieeruda, kui tööpinna kõrgus on madalam või kõrgem, siis sellevõrra ka tausta mõõdud muutuvad.

Oluline on, et kõrge kapi ja seinakapi ülemised servad omavahel kokku joosevad.

Sinu märkmed

IV PEATÜKK - KÖÖGITEHNIKA

Laiusmõõdud

Side-by-side

Eraldiseisev

Integreeritav

Ca 920 mm

ca 590-600 mm

600 mm

Ahjule ja mikrolaineahjule arvestatakse alati 600 mm laiune kapp.

Pliidile ja õhupuhastajale tema kohal arvestatakse 600 mm laiune kapp.

Nõudepesumasinad paigaldatakse 2 kapi vahele ja neid on saada 450 mm ning 600 mm laiuseid.

Sinu märkmed

IV PEATÜKK - KÖÖGITEHNIKA

Laiusmõõdud

Valamukapi laiuseks arvestatakse 600 mm, sest siis on valamute ja prügisüsteemide valik kõige suurem.

Väga väikeste köökide puhul saab valamukapile arvestada ka 500 või 450 mm.

Köögitehnika tootjad

Keskmine eestlane armastab Electroluxi ja Boschi tehnikat.

AEG tuleb Electroluxiga samast tehastest, natuke kõrgema hinnaga.

Electroluxi ja AEG tooteid saab omavahel kombineerida, H2H süsteemi osas.

Linnalegend räägib, et Boschi tooteid jõuab remonditöökodadesse kõige vähem.

Kasuta seda
QR koodi, et lugeda
rohkem
integreeritava
köögitehnika
mõõtude kohta.

Scan me

Kasuta seda **sooduskoodi**
eesti25, et saada
"Köögitehnika ABC 2024"
veebinar **25% soodsamalt**.

Link: bit.ly/köögitehnikaABC

Sinu märkmed

Iseseisvaks täitmiseks

Samm 1

- Mõõda oma köögi põhiplaan. Lisa joonisele veeäravoolukoht ja torud ning kui on, siis ka ventilatsioonitoru ava.

Joonista ruudulisele paberile köögi põhiplaan, arvesta 1 ruut = 10 cm.

Samm 2

- Mõõda oma köögi seinad, aknad, uksed ja muud avad. Tee seinavaated samuti ruudulisele paberile.

Samm 3

- Koosta nimekiri asjadest, mis võiksid olla Sinu unistuste köögis. Otsi inspiratsiooni Pinterestist jm.

Samm 4

- Tee nimekiri vajalikest asjadest, milleta Sa kindlasti köögis hakkama ei saa. Näiteks, külmkapp, ahi, pliit, õhupuhasti, sahtlid, valamud, nõudepesumasin jne

Samm 5

- Mõtle, kas saad oma uue köögi planeerida töökolmnurga põhimõttel või pead lähtuma töötsoonidest.

Samm 6

- Mõtle, kuskohas Sa oma köögis praegu asju hoiad? Kas nii on mugav? Kas asjad paiknevad seal, kus Sa neid kõige rohkem kasutate?

Samm 7

- Mõtle läbi, kuhu Sa paneksid kõik asjad oma tulevases, unistuste köögis.

Samm 8

- Vaata oma mõõtudega joonist ja kasuta eespool saadud teadmisi ning mõtle, millise kujuga köögi saaksid omale teha.

Samm 9

- Lihtsalt katseta, kuidas saaksid sellesse ruumi paigutada mingi muu kujuga, näiteks U-kujulise või köögisaarega /poolsaarega köögi planeeringu.

Samm 10

- Lõika ruudulisest paberist nõ köögikapid - 1 ruut = 10 cm - külmkapp 60x60, valamukapp 60x60, ahjutorn, nõudepesumasin, sahtliboksid nii laiad, kui soovid. Seejärel püüa neid paigutada oma köögiplaanile. Mängi nendega, kuni oled leidnud ideaalse lahenduse.

KÖÖGIKUJUNDAJA TEENUSED

Konsultatsioon Zoomi teel ehk kiire küsimuste-vastuste kõne. Pakun nii 30-, kui 60-minutilist kõne võimalust. Küsida saad kõike, mis sind köögi planeerimise ja kujundamise juures aitaks.

Konsultatsioon Sinu kodus (Tallinn-Harjumaa; kaugemal kokkuleppel ja võimaliku hinnalisaga) – selle käigus tulen sulle kokkulepitud ajal külla. Mõõdan ise ära Sinu köögi, arutame koos Sinu olemasoleva ja tulevase köögi teemadel, annan nõu nii materjalide valikust kuni köögitehnikani välja. Lõpptulemusena valmivad Sinu uue köögi 2D joonised, millega saad asuda köögisalongidest hinnapakumisi küsima.

Köögidisaini täislahendus – selle paketi raames valmivad Sinu köögist, mille ma ise külastuse ajal ära mõõdan, värvilised 3D joonised iga nurga pealt, 360 kraadine panoraamvaade, mida hiirega keerutades tunned, nagu oleksid Sa juba oma uues köögist; samuti detailsed 2D joonised mõõtudega ning põhiplaan spetsifikatsioonidega (kapilahendused, materjalid, tehnika jne.) ning teen ka esmase elektriplaani köögitehnika pistikute asukoha osas.

www.koogikujundaja.ee

KÖÖGIDISAINI VEEBIAKADEEMIA

EGA KÖÖGIKUJUNDAMINE POLE RAKETITEADUS - IGAÜKS SAAB HAKKAMA

 KÕIK KURSUSED INSPIRATSIOONIPÄEV JA PRAKTIILINE KOOLITUS "MINU UNISTUSTE KÖÖK"... Tule pane oma unistuste köögi plaan paika koos köögikujundaja Hiie Härmi juhendamisel ning saa inspiratsiooni... €349	 KÕIK KURSUSED WEBINAR "KÖÖGITEHNIKA ABC" 2024 Sellel 2024. aasta veebiseminaril käsitlen erinevaid köögitehnika tüüpe ja nende funktsioone ning selgitan, millised... €37	 KÕIK KURSUSED WEBINAR "KUIDAS KUJUNDADA VÄIKEST KÖÖKI?" Saad ülevaate põhimõtetest, mida arvestada väikese köögi kujundamisel. Kuidas köögmööbli paigutus mõjutab ko... €35
 KÕIK KURSUSED MINU KÖÖK Õppekeskkond inimestele, kes soovivad ISE OMA KÖÖKI planeerida ja kujundada. Vaata videosid, küsi minult nõu ning naudi oma... €35 / kuu	 KÕIK KURSUSED TUUNI OMA VANAST KÖÖGIST UUS PÄRL Vana köögi uuendamiseks saab kasutada paljusid erinevaid võtteid ja nippe. Oled sa müümas oma vana kodu või siis soetasid... €37	 KÕIK KURSUSED LEIA OMA KÖÖGILE TÄIUSLIK PAIGUTUS JA TÖÖVOOG Täiuslik köögiplaan on investering tulevikku - kui see on õigesti paigutatud ja kujundatud vastavalt sinu vajadustele, ait... €199

<https://bit.ly/Koogidisainikool>